

Výběr z knižních novinek ve fondu knihovny ÚÚR získaných v roce 2025

Tematické okruhy

Teorie a metodika územního plánování, urbanismu a architektury	1
Samospráva obcí, právní předpisy v územním plánování.....	1
Územní plánování měst a částí měst	2
Kulturní hodnoty města a krajiny	3
Bydlení	5
Zeleň, ochrana a tvorba krajiny	6

Teorie a metodika územního plánování, urbanismu a architektury

MAŇAS, Jan

Základy územního plánování.

Praha: Grada Publishing, 2025. 184 s., obr., tab., gr., mp., lit., rejstř., res. angl.

Kniha je určena všem, kdo se chtějí zorientovat v problematice plánování a rozvoje území. Systematicky představuje základní principy územního plánování, jeho nástroje, cíle a vazby na další oblasti.

15 723

ZAHUMENSKÁ, Vendula – ZAHUMENSKÝ, David

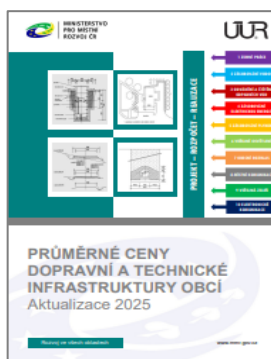
Změna klimatu v územním plánování. Jak (nejen) CO₂ omezí vlastnická práva.

Praha: Wolters Kluwer, 2024. 115 s., lit., rejstř.

Kniha shrnuje mnohaleté zkušenosti autorů s obtížemi, kterým čelí obce, když se jejich územní plán, skrze který chtěli podpořit ochranu životního prostředí, dostane kvůli nesouhlasu dotčených vlastníků k soudu. Právě argumentace ochranou klimatu může samosprávě pomoci.

15 702

Samospráva obcí, právní předpisy v územním plánování

ŠIMKOVÁ, Hana

Průměrné ceny dopravní a technické infrastruktury obcí. Aktualizace 2025. Brno: Ústav územního rozvoje, 2025. 137 s., tab., obr.

Cílem publikace je usnadnění orientace v oblasti financování infrastruktury včetně veřejné zeleně. Hodnotové údaje jsou v cenové úrovni roku 2025 a je vhodné je považovat za průměrné a orientační.

15 716

Stavební právo. Almanach 2024. Sekce územního rozhodování a stavebního řádu České společnosti pro stavební právo. Praha: Česká společnost pro stavební právo, 2024. 237 s., rejstř. V pořadí třetí almanach je vydáván ke 100. zasedání Sekce územního rozhodování a stavebního řádu České společnosti pro stavební právo. První část obsahuje aktuální stěžejní rozsudky soudů, ve druhé části je uveden přehled zajímavých stanovisek veřejného ochránce práv. 15 699

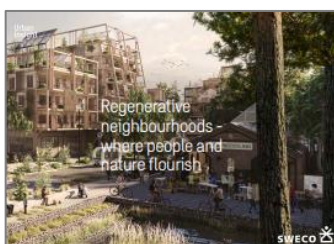
Územní plánování měst a částí měst

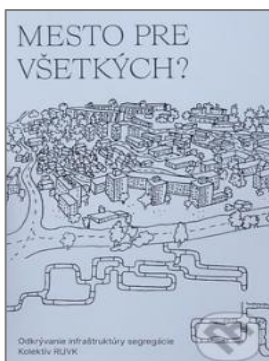
SCHRÖPFER, Thomas
Dense + Green Urban Development.
Hustý + Zelený městský rozvoj.
Basel: Birkhäuser, 2025. 320 s., text angl., fot., obr., gr., mp., příl., lit., rejstř.
Publikace navazuje na předchozí svazky série Dense+Green a představuje udržitelně plánované městské čtvrti jako model pro hustě osídlená, ale zároveň kvalitně obyvatelná města. 15 721

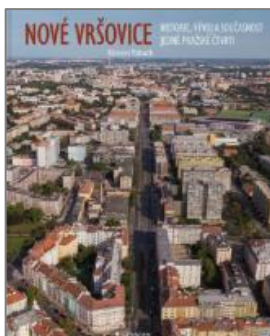
Města bez plánu. Jak volný trh tvaruje město.
Praha: Institut liberálních studií, 2025. 481 s., gr., tab., obr., mp.
Autor, který dříve pracoval jako plánovač ve městech po celém světě, ukazuje, že města nejsou výsledkem plánů, nýbrž dynamických trhů – především trhu práce a trhu s bydlením. Bertaud prosazuje porozumění spontánnímu vývoji města skrze skutečná data, ekonomické modely a chování lidí. 15 720

Regenerative neighbourhoods – where people and nature flourish.
Regenerativní čtvrti – kde vzkvétají lidé a příroda.
B. m. n. (2025?) 35 s., fot., obr., mp., gr.
Publikace představuje koncept regenerativní čtvrti jako progresivního přístupu k rozvoji měst. Odborníci z různých oborů zdůrazňují důležitost integrace přírodních a sociálních systémů jako rovnocenných spojenců v rozvoji měst. 15 714

Mesto pre všetkých? Odkrývanie infraštruktúry segregácie.
Město pro všechny? Odkrývání infrastruktury segregace.
Brno: Vysoké učení technické, 2022. 2 sv. (287 s. + jednotlivé karty), fot., obr., tab., gr., lit.
Publikace vychází z interdisciplinárního výzkumu realizovaného v letech 2020 až 2022. V jeho rámci vznikla případová studie o tzv. vyloučené lokalitě ve Velkém Krtěši na Slovensku. Kniha má podnítit debatu o sociálním bydlení. Součástí knihy je i karetní hra. 15 724/1, 2

VALOUCH, Klement

Nové Vršovice. Historie, vývoj a současnost jedné pražské čtvrti.

Praha: Grada Publishing, 2023. 120 s., fot., obr., lit., rejstř.

Autor knihy, rodák z Vršovic, věnuje svou knihu historii Nových Vršovic, vývoji od konce 19. století, poválečnému období, dopravě, školám, tamním vilám, prodejnám a restauracím a běžnému životu v této čtvrti.

15 707

RUND, Jan – RUND, Michael

Sokolovská sídliště.

Sokolov: Azus Březová, 2020. 112 s., fot., obr., tab., mp., lit.

V 50. letech byly v Sokolově stavěny byty pro obyvatele, kteří přišli osídlovat pohraničí. Kniha se věnuje této výstavbě a budování nového Sokolova.

15 708

ISELI, Regula – JENNI, Peter – JUD, Andreas

Städtebau beginnt an der Strasse.

Zürich: Institut Urban Landscape und Park Books AG 2024. 167 s., obr., fot., lit.

Autoři se zamýšlí nad tím, co mění funkční ulice v městské prostory, popisují historii ulic a představují 12 běžných švýcarských ulic. Dále popisují charakteristiky kvality veřejného prostoru a poskytují doporučení pro opatření v oblasti městského plánování.

15 709

KOCH, Pola – RUDDER, Steffen de – SIGNER, Stefan

Die neue Öffentlichkeit. Europäische Straßenräume des 21. Jahrhunderts.

New Public Spaces. European Urban Streetscapes in the 21st Century.

Weimar: M BOOKS, 2024. 343 s., fot., obr., text něm. a angl., příl.

Publikace představuje 28 koncepčních a kreativních návrhů ulic z evropských měst. V těchto ulicích je redukována automobilová doprava a vzniká prostor pro další funkce (aktivní odpočinek, městskou biodiverzitu, retenční prostor, novou mobilitu atd.).

15 711

Kulturní hodnoty města a krajiny

CHATRNÝ, Jindřich – KYRC, Filip – VALDHANSOVÁ, Lucie (eds.)

„Nový svět“ Kamila Fuchse.

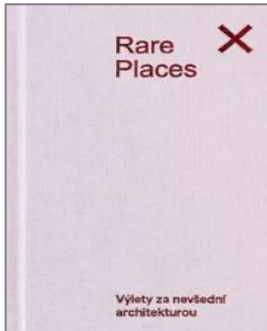
Brno: Muzeum města Brna, 2025. 87 s., fot., obr.

Kniha je věnována tvorbě brněnského architekta Kamila Fuchse (syn Bohuslava Fuchse), významného architekta druhé poloviny 20. století, oceňovaného zejména pro jeho návrhy památkových rekonstrukcí a interiérů.

15 715

Brněnský architektonický manuál. Průvodce architekturou 1900-1918. Brno: Dům umění města Brna, 2024. 360 s., fot., obr., mp. Další díl topografického průvodce, do něhož bylo vybráno 184 typologicky různých objektů. Kniha reflektuje proměnu města v moderní metropoli na počátku 20. století, zejm. stavební boom v samém historickém jádru.
15 718

Rare places. Rare places průvodce do kapsy. Výlety za nevšední architekturou. (Valašské Příkazy?): Rare Places, (2023?). Nestr., fot., mp. Kapesní průvodce obsahuje 136 výletů za nevšední architekturou ČR (rozhledny, mosty, veřejné záchody aj.). Průvodce je rozdělen podle regionů, a kromě toho je každý region doplněn jednoduchou mapou, na které jsou vyznačena zajímavá místa daného kraje.
15 719

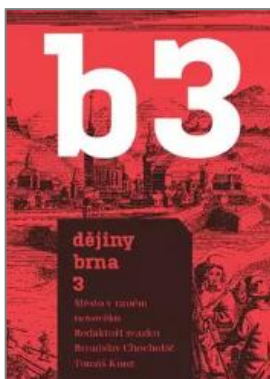
CRHONEK, Iloš
Funkcionalistická architektura meziválečného Brna. Functionalist Architecture of Interwar Brno. B. m. n. 2024, 182 s., fot., lit., text čes. a angl. Autor přináší ve své knize nový neotřelý pohled na architekturu města Brna v letech 1918–1938. Kromě textové části přináší publikace mnoho původních dosud nepublikovaných fotografií.
15 701

BENTO, João
Státní a městští architekti. Vůdčí role v navrhování při kultivování kvality prostorů a kultury utváření prostorů. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj a Brno: Ústav územního rozvoje, 2022. 158 s., tab., obr., fot., lit. Výsledky výzkumu, který navazuje a rozvíjí předchozí výzkumnou studii s názvem „Vůdčí role v navrhování prostorů: role, nástroje a vliv státních architektů (nebo podobných týmů) při kultivaci kvality prostorů a kultury utváření prostorů v pěti evropských státech“.
15 700

BENTO, João a kol.
Architecture Policies in Europe. Politiky architektury v Evropě. Lisboa: Universidade de Lisboa, 2025. 186 s., fot., obr., gr., lit., příl. Politika architektury je strategický politický dokument, běžný ve většině evropských států, napomáhající vyšší kvalitě architektury a stavební kultury. Publikace poskytuje ucelený přehled o stavu tohoto důležitého dokumentu v Evropě.
15 710

CHOCHOLÁČ, Bronislav – KNOZ, Tomáš (red.)

Dějiny Brna 3. Město v raném novověku.

Brno: Archiv města Brna, 2024. 1022 s., fot., obr., rejstř., lit., res. angl. a něm.

Třetí svazek Dějin Brna je věnován historii města v období raného novověku (1526 až 1790). Soustřeďuje se na přiblížení významu Brna v rámci Markrabství moravského v tomto období.

14 814/3

Bydlení

MALÝ BLAŽEK, Jan aj. (eds.)

Metodická příručka participativního bydlení.

Brno, Masarykova univerzita 2023, 120 s., fot., obr., tab., lit.

Participativní bydlení znamená různorodost zapojení obyvatel do přípravy, užívání a správy bydlení. Cílem metodické příručky je představit možnosti, jak mohou obce podporovat a rozvíjet participativní bydlení a diskutovat limity, které s tímto přístupem souvisí.

15 704

MALÝ BLAŽEK, Jan aj. (eds.)

Manuál participativního bydlení.

Brno, Masarykova univerzita 2023, 128 s., fot., obr., tab., lit.

Posláním Manuálu je představit možnosti, které má participativní bydlení. Manuál uvádí příklady participativního bydlení ze zahraničí a návod, jak připravit projekt participativního bydlení.

15 705

Dostupné nájemní byty pro města a obce zjednodušeným systémem DESIGN-BUILD s využitím optimalizovaných typových řešení.

B. m., Iniciativa pro dostupné bydlení 2025, 100 s., fot., obr.

Systém DESIGN-BUILD je efektivní a transparentní způsob zadávání přípravy a realizace staveb, jež by mohl napomoci zlepšit dostupnost bydlení. Kromě měst a obcí je využitelný i pro soukromý sektor (družstva, podniky). Katalog obsahuje popis systému DESIGN-BUILD, postupy využití i ukázky typových řešení bytových staveb.

15 706

HAVLOVÁ, Magdalena

Náš dům. Dostupná architektura bydlení.

Praha: Akademie výtvarných umění, 2025. 281 s., fot., obr., lit., res. angl., příl.

Cílem publikace bylo dodat osobní a ucelený pohled na typologie městských a družstevních bytových domů jako na jeden z možných a funkčních nástrojů řešení nedostupnosti bydlení.

15 712

Zeleň, ochrana a tvorba krajiny

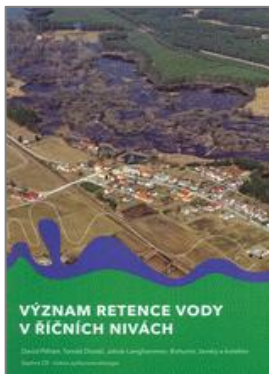

Zeleň. Principy a pravidla územního plánování.

Brno: Ústav územního rozvoje, 2025. 54 s., tab., obr., fot.

Aktualizovaná kapitola „Zeleň“, která je součástí internetové publikace „Principy a pravidla územního plánování“, jež je jediným přehledným shrnutím a výkladem poznatků současného urbanismu a územního plánování a je jedním ze základních podkladů pro navrhování v území.

15 717

PITHART, David (eds.)

Význam retence vody v říčních nivách.

České Budějovice: Daphne ČR – Institut aplikované ekologie, 2012. 141 s., fot., obr., gr., mp., lit.

Kniha přináší řadu poznatků o hydrologickém režimu vodních toků a jejich niv, zejména srovnání různých typů niv – přírodně blízkých či člověkem pozměněných – z hlediska jejich schopnosti tlumit povodně, podporovat biodiverzitu a poskytovat další ekosystémové služby.

15 722

TICHÁ, Jana (ed.)

Krajina a její architektura.

Praha: České vysoké učení technické, 2024. 192 s., res. angl.

Kniha obsahuje dvanáct textů autorů a autorek, které ukazují širší záběr současně krajinářské architektury a bohatství kontextů, v nichž se uplatňuje. Hlavními tématy jsou vztah ekologie a estetiky, krajinářská architektura v kontextu soudobé vizuální kultury apod.

15 703

SEDLÁČEK, Jozef a kol.

Krajina. Katalog k výstavě o naší zemědělské krajině, jejích problémech a možných řešeních.

Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2021. 105 s., fot., obr., mp., lit., res. angl.

Výstava Krajina prezentuje téma využívání současné zemědělské krajiny a dává je do kontextu s historickým využíváním krajiny patřící poplužním dvorům.

15 713